

Garrofers de la benzinera

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Pius XII s/n (al costat de la benzinera).
Emplaçament Davant les pistes d'atletisme
Alçada: 94

Coordenades:

Latitud: 41.51137
Longitud: 2.36111
UTM Est (X): 446686
UTM Nord (Y): 4595724

Classificació

Número de fitxa 08214 - 191
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: 6760403DF4966S0001MD
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 05/02/2020 - 01:00

Descripció

Garrofers (*Ceratonia siliqua*) de més de cent anys d'edat, de fulla perenne, de la família de les lleguminoses, l'alçada dels quals oscil·la entre 4 metres pel més petit a 9 metres pel més voluminós. El volum de la capçada de l'exemplar més gran és de 11 metres aproximadament. La volta de canó pot variar lleugerament,

però en general es pot donar una mitjana de 1, 40 metres. Ell volt de soca, oscil·la entre els 2,80 m i els 4,30 metres. El tronc és curt i les copes força arrodonides, denses i fosques. Algunes de les branques que conformen la capçada d'aquests garrofers són recargolades i de grans dimensions, podent arribar a mesurar 1,76 metres de diàmetre. L'escorça és gruixuda i presenta fissures; la fulla composta i paripinnada, és de color verd fosc. Aquest arbre pot viure molts anys. Una característica d'aquesta espècie és que no comença a donar fruits fins al sisè o el setè any. El seu fruit, conegut com a garrofa, té forma de beina i és de color marró fosc tirant a negre; al seu interior té de 12 a 16 llavors de consistència dura, incrustades en una polpa també marró de sabor molt dolç.

Observacions:

Tot i que la superfície ocupada per les arrels sol ser molt més gran que la projecció de la capçada sobre el sòl, la col·locació de baranes de fusta podrien evitar, a priori, el trepig de la soca, enfil·lar-se a l'arbre i l'abandonament de residus als forats naturals del tronc i soca.

Història

El garrofer és un arbre originari de la regió mediterrània de Síria i Palestina, ja fa molts segles que es naturalitza a les nostres terres. Actualment la garrofa s'utilitza per la fabricació de pinsos per a remugants: cavalls i rucs, vaques i ovelles, i la seva llavor, el garrofi, en la indústria de l'alimentació, farmàcia i cosmètica. Sant Joan Baptista s'hauria alimentat de garrofes durant la seva estança al desert i d'aquí que en alguns llocs se la conegui com a pa de Sant Joan. Després de la Guerra Civil espanyola, aquest fruit va ser utilitzat com a substitut del cacau en l'elaboració d'un succedani de la xocolata. Tot i que s'utilitza en remeis casolans i en macrobiòtica, la garrofa és un producte que està en davallada constant degut a l'abandonament progressiu dels camps per deixar pas a la construcció. En el compendi d'agricultura escrit per fra Miquel Agustí l'any 1617, aquest el descriu així: "plantat vol esser lo Garrofer de branca jove, de Febrer, y de Novembre, en terra seca, y vol esser plantat molt fondo, potser empeltat sobre Pruner, o Ametller, nos deu sembrar, per q no produyra fruit, y se moriria prest, folsse regar fouint. Les Garrofes son mes propias per engrescar los Tocinos, que per nodrir lo home".

Bibliografia

- AGUSTÍ, Miquel Fra (1617). El Llibre dels secrets de agricultura, casa rústica y pastoral. Barcelona. Reeditat per Ed. Andana, 2007.
- AJUNTAMENT DE VILASSAR (1999). Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt.
- PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singulares. Alcalà d'Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.
- PHILIPS, Roger (1989). Los Arboles. Editorial Blume, S.A. Barcelona.
- SAGARRA i TRIAS, Ferran (2007). Proposta del Pla Especial del Patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del Masnou. Carracedo-sotorra-arquitectes, scp. Inèdit.

